

Vstupní informace:

Rozsudkem č. 29 Cdo 3478/2016 ze dne 28.06.2018 stanovil Nejvyšší soud ČR výkladovou praxi, podle které není možné řešit výkon funkce statutárního orgánu NNO pracovní smlouvou, nebo obdobnou smlouvou podle ZP. (Prakticky převzal předchozí rozhodnutí Nejvyššího soudu z předchozích období, která se týkala obchodních korporací.)

Vztah spolek - předseda tedy bude vždy řešen mimo ZP - vznikne volbou a souhlasem s touto volbou ze strany kandidáta a zanikne, odstoupením z funkce, odvoláním z funkce nebo volbou jiného statutárního orgánu (předsedy).

V případě obchodních korporací se povinnosti a práva statutárních orgánů upravují zpravidla manažerskou smlouvou nebo smlouvou o výkonu funkce statutárního orgánu nebo člena statutárního orgánu. Uzavření písemné smlouvy není povinné. V našich podmínkách jsou povinnosti a práva statutárního orgánu stanoveny jak obecně zákonem, tak i řadou vnitřních předpisů spolku.

Pokud není orgánem, který provádí volbu stanovena současně výše odměny za výkon funkce, má se za to, že výkon funkce je prováděn bezplatně, tedy bez nároku na finanční odměnu, což není v případě neziskových organizací neobvyklé.

Pro zjednodušení řady dalších postupů lze se statutárním orgánem sjednat, že v nekolizních ustanoveních (nelze např. upravit odpovědnost) se vztah statutárního orgánu a spolku bude řídit zákoníkem práce. Jedná se například o nároky na cestovní náhrady, stravenky a příspěvky, pracovní pomůcky, pracovní doba apod. Ale také např. povinnost spolku nabídnout předsedovi jinou práci v případě jeho odvolání nebo volby jiného statutárního orgánu.

Dle rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 1634/2004 ze 4. listopadu 2004 je neplatný právní úkon, jímž společnost v pozici zaměstnavatele a její jednatel v pozici zaměstnance uzavřeli pracovní smlouvu, pokud tuto pracovní smlouvu podepsala za obě strany jedna a tatáž osoba (tedy jednatel nebo člen jiného statutárního orgánu). Tato situace prošla řadou dalších dílčích úprav a rozhodnutí, nicméně zpravidla se jedná o změnu posuzování toho, zda se jedná o neplatnost absolutní či relativní.

Současně však platí, že se statutárním orgánem mohou být uzavírány smlouvy podle ZP na činnosti, které nesouvisí s manažerským řízením organizace.

V praxi tedy pro dobu budoucí máme k dispozici několik variant řešení této situace:

1. Stanovit odměnu za výkon funkce statutárního orgánu s tím, že s předsedou spolku nebudou uzavírány žádné další smlouvy.

Výši odměny je pak s ohledem na dobu výkonu funkce vhodné navázat na nějaký rozumný statistický údaj veřejně dostupný - např. na medián nebo průběh mzdy za specifikované předchozí období (např. 3. čtvrtletí předchozího kalendářního roku).